

STORTINGET

Representantforslag 81 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Ingvild Wetrhus Thorsvik og
André N. Skjelstad

Dokument 8:81 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Ingvild Wetrhus Thorsvik og André N. Skjelstad om å gjøre det lettere for gründere, investorer og arbeidstakere fra land utenfor EØS-området å etablere seg og satse i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

Alle samfunn er avhengige av nyskaping og innovasjon, og at de små ideene får vokse seg store. Selv om Norge er en liten økonomi, opererer norsk næringsliv i internasjonale markeder. Det betyr at norske arbeidsgivere i økende grad er avhengig av å rekruttere internasjonale medarbeidere med spisskompetanse.

En økende andel av verdens befolkning bor og jobber i et annet land enn der de er født og har vokst opp. Mange av innvandrerne som flytter til Norge, kommer fra land som har en større kultur for det å drive egen virksomhet. Folk fra andre land kan ha tilgang på markeder man i Norge ikke enda kjenner til, se behov hos kunder norske bedrifter enda ikke kjenner så godt, eller inneha kompetanse bedrifter i Norge ikke finner innenfor EØS. Allikevel er det satset lite på å sørge for å tiltrekke seg de som kan skape nye markeder, tjenester og arbeidsplasser i Norge.

Dagens regelverk er med på å sørge for at de som velger Norge, gjør det mot alle odds. Bedrifter som finner kompetansemedarbeidere utenfor EØS, opplever at prosessen med å få sine nyansatte til Norge er byråkratisk og tidkrevende. Gründere og investorer møter bar-

rierer som gjør at Norge oppleves som et mindre attraktivt land å etablere seg i. Dagens regelverk krever et underholdskrav for selvstendig næringsdrivende som kommer fra land utenfor EØS. I pandemiåret 2020 opplevde gründere som fikk redusert sine inntekter på grunn av smittevern tiltak, å miste retten til opphold fordi de tjente et lavere beløp enn dette, selv om de i normalår oppfyller kravene. I 2019 ønsket en amerikansk investor å være med og bygge et nytt norsk teknoeventyr. Dette var ikke grunnlag for lovlig opphold i Norge. Investoren ble henvist til å søke familiegjenforening eller skaffe seg ordinært lønnet arbeid dersom han skulle kunne ha lovlig opphold.

Sakene synliggjør utfordringer og urimelig risiko for en gruppe mennesker og arbeidsgivere som skaper verdier og arbeidsplasser for seg selv og andre. Slike barrierer gjør Norge unødvendig lite attraktivt for internasjonale gründere og kompetansemedarbeidere landet sårt trenger. Arbeidsgivere som ønsker å ansette kloke hoder med spisskompetanse, opplever at prosessene er så tidkrevende at de gir opp, eller mister spisskompetanse de er avhengige av, fordi arbeidsgiveren i Norge velges bort av de kloke hodene til fordel for arbeidsgivere i andre land som er flinkere til å tilrettelegge.

Til sammenligning har innvandrere i Sverige skapt flere arbeidsplasser enn i Norge, og det har vært satset systematisk på å tiltrekke seg kloke hoder som ønsker å etablere virksomheter over tid. Halvparten av alle teknologiarbeidere og entreprenører i Silicon Valley er utenlandsfødte. Land som Canada, USA og Tyskland har allerede visum for investorer.

Det å ønske seg å drive egen virksomhet og investere i verdiskaping bør også enklere kunne gi grunnlag for oppholdstillatelse i Norge. Norske bedrifter som er avhengige av å rekruttere kompetansemedarbeidere

utenfor EØS, bør oppleve at norske myndigheter spiller på lag, ikke at man møter et regelverk om er unødvendig rigid, kostbart og byråkratisk.

Dersom man ikke legger bedre til rette for at de kloke hodene velger Norge, ender landet med å tape den globale konkurransen om å tiltrekke seg de menneskene som skaper morgendagens løsninger, produkter, tjenester og arbeidsplasser.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om et eget visumprogram for gründere og investorer fra land utenom EØS-området, for å gjøre det enklere og mer fleksibelt for disse to gruppene å etablere virksomhet i Norge.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om et eget visumprogram for forskere for å gi flere yrkesakademikere muligheten til å arbeide i Norge.
3. Stortinget ber regjeringen legge frem en strategi for å styrke etablerertjenester og vekstmuligheter for virksomheter etablert av internasjonale gründere i Norge.
4. Stortinget ber regjeringen legge frem en strategi for å tiltrekke seg flere internasjonale investorer til norske vekstselskaper.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til tiltak for å forenkle søknadsprosesser og redusere saksbehandlingstid for arbeidsinnvandrere fra land utenfor EØS.
6. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en rådgivningstjeneste for arbeidsgivere som ønsker å rekruttere kompetansemedarbeidere med etterspurte tekniske, akademiske eller praktiske ferdigheter fra land utenfor EØS, slik at arbeidsgivere kan forholde seg til den rådgivende enheten fremfor å måtte hente inn informasjon på tvers av Nav, kommune, Utlendingsdirektoratet og Skatteetaten.

24. januar 2022

Alfred Jens Bjørlo

Ingvild Wettrhus Thorsvik

André N. Skjelstad